

**Naturavdelningen/Länsstyrelsen i Västra Götalands län
Verksamhetsrapport/information Kosterhavets NP, april 2021.**

Här följer en redovisning av genomförda, pågående och planerade aktiviteter i Kosterhavet som information till Kosterhavsdelegationen sammanställt av Funktionen för Kosterhavet. Rapporten innehåller inte allt men troligen de viktigaste aktiviteterna.

Skötselåtgärder

Restaurering av koraller

Vi har fått medel från EU:s miljöfond LIFE och Havs- och vattenmyndigheten till ett projekt som vi kallar LIFE *Lophelia*. Det handlar om restaurering av kallvattenkorallrev på sex platser inom Natura 2000-området Kosterfjorden-Väderöfjorden. Projektet startade hösten 2019 och kommer att pågå fram till och med 2025, och sker i samarbete med Göteborgs universitet, Tjärnö marina laboratorium.

Vi ska tillverka och placera ut konstgjorda revstrukturer i havet så att korallernas larver får något att sätta sig på. De behöver hårda ytor som sticker upp från havsbotten för att trivas. Idag återfinns endast två små områden av levande korall, ett vid Säcken och ett vid Väderöarna. Korallrev är mycket artrika miljöer.

I projektet pågår nu en metodutveckling där vi testar material och utformning av konstgjorda revstrukturer för att optimera kontakt och fastsättning av ögonkorall-larver. Detta sker främst i laboratoriemiljö, men även i fält. Samtidigt undersöker vi miljöförhållandena på de olika platserna och gör en noggrann kartläggning av bottenarna med sonar. Olika instrument är nu placerade på de aktuella bottenarna.

Till hösten kommer vi även att undersöka biodiversiteten på dessa sex platser, innan vi placerar ut de konstgjorda revstrukturerna. Biodiversiteten kommer sedan att följas upp efter att vi satt ut strukturerna och förhoppningen är att vi ska öka både mängden koraller och biodiversiteten i området.

Projektet har uppmärksammats mycket i media de senaste månaderna, bland annat i GP, DN och SVT Västnytt och Rapport, vilket vi tycker är kul. Läs mer om vad som händer i projektet på www.lifelophelia.se

Restaurering av ålgräsängar

I uppföljningen av ålgräs som vi genomförde 2018 upptäcktes att två ålgräsängar hade försvunnit väster om Sydkoster, vid Långevik och Tångudden. Med anledning av detta prövade vi 2019 att plantera ålgräsplantor på dessa platser för att se om det går att restaurera och återfå ängarna. Uppföljning i oktober och april 2019 visade på lovande resultat. Sommaren 2020 satsade vi därför på en större restaurering på dessa platser.

KOSTERHAVETS NATIONALPARK

Totalt restaureras 8 000 kvadratmeter ålgräs, den största ytan hittills i landet. Skotten togs från en närliggande och livskraftig ålgräsäng och planteras sedan av dykare. Planteringen såg mycket bra ut i juli när allt var klart, men vid en uppföljning i oktober såg tyvärr mycket ut att ha dött. Uppföljningen kommer att fortsätta och förhoppningen är att ålgräsrotterna i sedimentet har överlevt.

Strandstädning 2021

Trossö naturvårdsuppdrag har även i år uppdrag att städa våra stränder inom nationalparken och i angränsande naturreservat. De startade i mitten av mars för att hinna med fågelskydden innan tillträdesförbuden träder i kraft första april.

Det utsläpp av paraffinklumpar som under hösten kunde ses på i stort sett alla stränder mot väster, verkar finnas kvar i ganska stora mängder. Våra strandstädare plockar nu även dessa klumpar. Analys visar att paraffinen inte är toxisk, men handskar bör användas, de kan lämnas som brännbart avfall.

Misstänkt källa är fartyg som gjort en tankrengöring och det lagligt med denna typ av produkt. Fr o m januari 2021 är reglerna skärpta och vi hoppas utsläppen kommer att upphöra. Det ska nu även finnas sanktionsmöjligheter om man bryter mot dessa regler förutsatt att aktuellt fartyg kan knytas till utsläppet.

Fortsatt gäller att inte plocka skräp på Ängklåvebukten på Saltö, där 100 meter av denna strand är en referensstrand. Där räknar man antal och typ av skräp tre gånger per år, en sk. OSPAR-strand. Stranden ingår i ett nätverk av stränder runt vår kust och det är Håll Sverige Rent som har detta uppdrag från Havs- och vattenmyndigheten. På stranden samt vid Entré Saltö finns snart en ny tydligare skylt om detta.

EU Life RestoRED

Länsstyrelsen i Sörmland håller ihop detta projekt som nu är under uppstart. Flera länsstyrelser är med bland andra Länsstyrelsen i Västra Götaland. Projektet håller på till 2027 och det går ut på att restaurera hävdberoende naturtyper i Natura 2000-områden. Kosterhavet har flera områden med också.

Djurhållning

Planeringen för årets betessäsong pågår. Avtal med samma djurhållare som förra året är på gång. Stängsling pågår på Sydkoster och är i dagarna klart på det nya restaureringsområdet på Saltö.

KOSTERHAVETS NATIONALPARK

Kosteröarna

Vi har gjort en översyn av våra stigar. Träd som fallit på olämpliga ställen har åtgärdats så fort som möjligt under vintern. Stängsel lagas inför säsongen och vi har jobbat med nya lösningar vattenförsörjningen vid beteshagarna i Brevik och på Kile. Kor dricker stora mängder vatten och det sparar mycket tid och arbete om vattnet kan tas direkt på plats istället för att behöva köras ut.

Restaurering för att utöka slåtterängen vid Sane har fortsatt under vintern med bortkörning av virke och ihopsamling och eldning av ris. Ytor som ska skötas med slåtter behöver städas extra noga för att kunna slås med slåtterbalken till sommaren. Detta kallas fagning och på en del håll har även mossrivare gjort ett gott arbete.

Trossö naturvårdsuppdrag (ramavtalsentreprenör) har haft en bra arbetsvinter där vädret har tillåtit att mycket av de planerade röjningarna har blivit gjorda. I mars har ljungröjning kunnat genomföras på tre holmar och på ett område på Nordkoster.

Vandringsleder

De gamla vägvisningsskyltarna på vandringslederna byts nu ut successivt. Utbyte till nya skyltar i nationalparksidentiteten påbörjas på gula och blå stigen på Sydkoster.

Upplagda båtar

Vi har under många år försökt få bort båtar som är upplagda för förvaring på stränder inom Kosteröarnas naturreservat.

Många markägare är positiva till att vi driver denna fråga och vi kommer att sätta ut uppdaterade skyltar vid båtarna samt lappa varje båt för att informera ägare. I våra önskemål om föreskriftsförändringar (se nedan) finns en ny föreskrift som innebär ett förbud mot båtuppläggning inom reservatet. Vilket ger oss möjlighet att förelägga ägare om borttagande alternativt omhändertaga båtar där ingen ägare ger sig till känna.

Västra Rossö/Kockholmen

Gran har röjts i flera områden på Kockholmen. Vi ska planera för mer borttagning av vresrosor och utökning av parkeringsplatser.

Saltö

Den större avverkningen och borttagningen av granar i tallskogen är slutförd och nu återstår att åtgärda en del körspår och mer ris kommer att samlas ihop i vissa delar. På det stora hela har samarbetet med skogsentreprenören fungerat bra och vi har avslutat detta projekt med en liten nettovinst som går till fortsatta åtgärder inom Saltö NR.

Stängslet kring den nya hagen är klart och till våren kommer korna släppas in.

Nya grillar har satts ut och fler kommer samt nya bänkbord vid grillplatserna i Hasslebukten och Danmarksbukten. Saltö har varit välbesökt hela vintern. En pandemieffekt!

Nord Långö

Dialogen med markägare fortsätter, förvaltningen ska delta i möte i maj kopplat till revideringen och utökningen av naturreservatet. I samband med detta diskuteras en avstyckning av Alaska-anläggningen i dialog med Naturvårdsverket.

Naturreservat på Öddö

I år planerar vi att göra ett par mindre röjningar i naturreservaten.

Väderöarna

Väderöarnas NR är utanför Kosterhavsdelegationens ansvarsområde men det kan nämnas att under året har en del skötselinsatser genomförts även här av Enheten för Kosterhavet som har förvaltningsuppdraget även här. Strandstädning på huvudöarna har genomförts. Kan noteras att det finns en ”skräpskuld” inbäddad i vegetation på en del platser som vi ska utvärdera hur den ska hanteras. Vi lämnar också ett årligt bidrag till Statens Fastighetsverk för hantering av toaletter och avfall.

Grillplatser och fler toaletter

En mindre modell av samma typ av grillplatser som vi nu har planerar vi att sätta ut på några av holmarna i nationalparken.

Länsstyrelsen håller på med en ramavtalsupphandling av mulltoaletter. I Kosterhavet ser vi ett behov av nya platser för ett antal toaletter som har en koppling till hur besökare rör sig på ett nytt sätt på grund av det ökade intresset för paddling. Exempel på öar som är välbesökta av paddlare är Burholmen väster om Sydkoster.

Det finns många sop/dass-byggnader ute i naturhamnarna med de är av naturliga skäl inga bra ankoringsplatser för kajak.

Insatser mot invasiva arter (IAS) och åtgärder för ÅGP-arter

Fortsatt arbete med att bekämpa vresrosor kommer att ske under året samt exempelvis ÅGP-insatser för martorn och kustljunghedar.

Även dessa områden har fått mer medel i årets budget för naturvård!

Tillsyn 2021

Tillsynen planeras i samma omfattning som tidigare år avseende sommarsäsongen. Kan fördelas lite mer till Saltö och Kockholmen/Västra Rossö på grund av det ökade intresset att ta sig ut i naturen.

Den stora frågan avseende besökare i Kosterhavet kan delas upp i två frågor. Kommer normmännen till oss i sommar? Kommer det ännu fler svenskar till Kosterhavet med tanke på sommaren 2020?

Önskemålet att vi som naturvårdsvakter skulle kunna utfärda en ordningsbot för uppenbara brott mot föreskrifterna kvarstår! Detta hade minskat byråkratin avsevärt med bibehållen rättssäkerhet.

Fortsatt samverkan med Kustbevakningen.

Tillsynen präglas av värdskap och god information i första hand, rapportering i andra hand.

Lågt flygande JAS-plan över Väderöarna.

Klagomål har inkommit på lågt flygande JAS-plan som flyger över Väderöarna och orsakar omfattande buller. En diskussion ska tas upp med Försvarmakten kring detta.

Störningarna kan påverka djur- och fågelliv samt allmänhet som vistas i området.

Någon form av dialog planeras med Försvarmakten.

Ärende om byggnad som är placerad i nationalparken

För närvarande pågår en process där person har uppfört en mindre bod inom nationalparken (Brevik, Sydkoster). Vi har begärt att den flyttas. Olika uppfattningar om lantmäteribeslut. Utredning pågår fortsatt. Eventuellt lämna över ärendet till Enheten för Naturärenden.

Föreskrifterna i nationalpark och naturreservat

Både föreskrifterna i Kosterhavet NP och i angränsande naturreservat är överlämnade till berörda instanser som har att besluta om föreskrifterna. För nationalparken är det Naturvårdsverket och det har legat hos dem en längre tid. Ett dilemma med långa handläggningstider och att kunna verka inom begreppet adaptiv förvaltning där föreskrifterna är ett verktyg. När det gäller föreskrifterna i naturreservaten är det Länsstyrelsen som har att behandla frågan och fatta beslut. Någon tidplan har vi inte uppfattat ännu.

Informations- och programverksamheten

Coronaanpassningar har fortsatt att påverka verksamheten

Sedan november så har naturum varit stängt för besökare. Läget är fortfarande sådant att de kommer att vara stängt ett tag till. Vi följer utvecklingen av pandemin noga. Vi planerar dock för att kunna ha öppet som planerat i sommar och håller på att rekrytera sommarpersonal. I och med att vi hade en del pengar över vid årets slut och fått ökad tilldelning för 2021 så har vi gjort och planerar en del investeringar. Vi är i full färd med att installera utrustning i hörsalen på naturum och på entré Rossö för att kunna sända live och spela in evenemang på dessa platser. Vi har köpt in en liten fjärrstyrd undervattensfarkost med kamera som vi kan använda för att filma under vattenytan. Kan även användas för inspektion av konstruktioner och båtar samt enklare UV-inventeringar. Utomhus utanför naturum skall vi utöka utställningen med djurmodeller som besökare kan känna på samt en del informationsskyltar. Vi ska också se över krabbebryggan utanför naturum. Det blir bland annat skyltar som inbjuder till bad och aktivitet och sänkhåvar.

Aktiviteter på Entré Rossö, Ekoparken, skolor...

Entré Rossö har hållit stängt under hela perioden. Den traditionella julmarknaden blev exempelvis inte av. Skolaktiviteterna har varit få. Några lektioner som varit planerade med Koster skola har skjutits på framtiden. Under mars månad har vi haft tre digitala lektioner om skräp som vi har tillsammans med Ekopark Strömstad. Eftersom lektionen utgick från bilder i en PowerPoint-presentation så har det fungerat bra att köra digitalt. Klassen har sett oss och vi har sett dem och vi har kunnat haft en dialog på ett bra sätt. Även fast en fysisk lektion är bättre så kan vi tänka oss att ha digitala lektioner även efter att pandemin är över. Det är ju ett sätt att nå skolor som inte har möjlighet att komma till oss.

Naturum - en plattform för kultursatsningar

Inför 2020 formulerade vi på naturum en önskan om att bli mer involverade i kultursatsningarna på Koster. Målet var att bli en självklar plattform och en samarbetspartner för olika kultursatsningar. Dels för att vi tror på goda synergier mellan natur och kultur, dels för att vi vill bidra till att lyfta Koster som samhälle. I början av året gick vi därför in i projektgruppen för "Kulturhöst på Koster" tillsammans med Kulturförvaltningen i Västragötalandsregionen, Koster Samhällsförening och ideella krafter. I september hölls årets kick-off till projektet hos oss på naturum och vi fick bland annat chans att berätta om naturums verksamhet och nationalparkens

del i projektet kring hållbar destinationsutveckling i Strömstads- och Tanums kommuner. Ett annat ämne under kick-offen var bostadsfrågan på Koster som engagerar många i lokalbefolkningen. Under storsatsningen Konst-och musikfest den 30-31 oktober gästades vi av flera artister och konstnärer. Nästan alla akter var fullbokade men dagarna innan eventet stramades tyvärr corona-restriktionerna åt så allt fick hållas utan publik. Allt spelades in och kan istället ses av alla live på Youtube. Förutom detta samarbete så har också satsningen lett till ökade förfrågningar från kulturlivet, vilket var ett av våra mål med att gå in i satsningen. Vår naturvägledare Mathilda är även i år med i projektgruppen för projektet som kommit att kallas "Kulturhöst på Koster". I år har styrgruppen ombildats. Vi har nu en uttalad projektledare från Kosters Samhällsförening och ett flertal engagerade kosterbor. Västra Götalandsregionen har tagit ett kliv tillbaka och är nu rådgivande och stöttande. Gruppens mål är att hålla kvar och utveckla den lokala förankringen. Gruppen vill, förutom att arrangera verksamhet i samma linje som förra året även verka som plattform för företag och ideella krafter som vill föra in olika kulturinslag till Koster. Under mars månad har ett antal olika ansökningar om bidrag gjorts. Dels för årets satsningar dels ett treårigt bidrag för att försöka få stabilitet och långsiktighet projektet.

Övrig information och samarbeten

Expedition Bohuslän

Samarbetet med andra besöksmål i Bohuslän fortsätter. Vi har haft ett par digitala mötet där vi mest diskuterat situationen för de lika besöksmålen. De enda som har haft öppet är Nordens Ark. De har haft öppet ute i parken och har börjat öppna upp även inomhus. Allt görs med de restriktioner som krävs.

Vi skall diskutera samarbetet med Turistrådet men avvaktar till situationen börjar bli mer normal.

Gröna mötesplatser

I vår satsar vi på digitala aktiviteter. Aktiviteterna är i stort kopplade till Friluftslivets år. Vi har haft en tävling – Mitt smultronställe – där vi efterlyst vilka smultronställen i naturen som folk har. Ett 10-tal bidrag kom in och vinnaren vann ett stormkök. Prisutdelningen gick av stapeln 29 mars och Strömstads tidning var på plats och gjorde reportage.

Sedan har vi spelat in fyra korta föredrag som sänds via Strömstads kommuns Youtube-kanal. Föredragen var: Fågelskådning för nybörjare, Främmande arter i havet, Paddla, cykla och vandra i Strömstad och Laddad för elbåt. Föredragen hittas på stromstad.se/gronamotesplatser.

KOSTERHAVETS NATIONALPARK

Integrationscenter i Strömstads kommun

Vi har haft uppstartsmöte för samarbete med Integrationscenter i Strömstad. Det finns några områden där vi kan bidra med kunskap. Både när det gäller fakta och samhällsinformation men också när det kommer till de nya svenskarna och deras relation till sin närmiljö och att få verktyg att själv upptäcka den. Vi kommer också hjälpa till att hitta ingångar till den blåa näringen i kommunen där de vill göra studiebesök. Samarbetet kommer även att innefatta Ekoparken. Vårt mål är att få till ett samarbete som bygger på årligt återkommande inslag i deras verksamhet. Ambitionen är också att få med Tanums kommun.

Media

Vi figurerar i radio och tidningar både på norsk och svenska sida med jämna mellanrum. LIFE *Lophelia* projekt har fortsatt fått en del uppmärksamhet både i radio och tidningar.

Under sommaren var tysk TV genom ZDF en hel vecka i Kosterhavet och Vitlycke. Har visats under vår/vintern med en publik på över 4 miljoner tittare. https://downloadzdf-a.akamaihd.net/mp4/zdf/21/03/210321_geheimnisse_tiefe_tex/4/210321_geheimnisse_tiefe_tex_1628k_p13v15.mp4

Webb, Facebook och Instagram

Vi uppdaterar både hemsidan, Facebook och Instagram kontinuerligt. Vi har per mars nära **13 000 följare** på Facebook och över **5300 följare** på Instagram. Ett gemensamt Instagramkonto för Sveriges nationalparker finns också som Kosterhavet ansvarar för några veckor om året. Vi sköter även Kosterhavet på hemsidan för Sveriges Nationalparker. För LIFE *Lophelia* projektet finns också en separat hemsida.

Kosterhavet ligger i topp i landet vad gäller följare på Facebook och Instagram i jämförelse med andra nationalparker och naturum.

Då det varit begränsade möjligheter under året att ha fysiska möten och guidningar har vi fortsatt med digital information.

Skyltar med diverse information

Två skyltar om kulturmiljön har monterats på Kockholmen (se ovan) och en på Saltö. På Valnäs, Nordkoster, har en informationsskylt om fågellivet satts upp. Vi planerar att producera fler skyltar med olika teman till sommaren.

Foldrar

I år har vi gjort en vandringskarta för Kockholmen som tryckts på svenska och engelska. Nu pågår arbetet med att ta fram en uppdaterad folder för Kosteröarnas naturreservat, denna ersätter troligen vandringskartan som funnits nu ett antal år.

Nytryck av vandringskartan för Kosteröarna kan dock bli aktuell i år igen om inte foldern ovan trycks innan sommaren.

KOSTERHAVETS NATIONALPARK

Kosterbladet

Uppdaterad information om Kosterhavets nationalpark har funnits i Kosterbladet, 5 helsidor. 2021 års upplaga finns nu tryckt.

Resö Hamnmagasin, Go tur i Tanum, Strömstad/Kosterhavet.

Detta är exempel på trycksaker där vi har med redaktionellt material och annan information om Kosterhavet och naturumsverksamheten. Resö Hamnmagasin 2021 kommer att ha en artikel om Entré Resö.

Guldkronan - nationalparksmarkören

Utvärdering av Store Mosse-kronan och dess ytbehandling avgör Kosterhavets guldkronas framtid. Utvärderingen som ska göras av Naturvårdsverket är ännu ej utförd varför vi avvaktar Kosterhavets guldkronas framtid. Inget nytt besked från Naturvårdsverket har givits denna stund i april 2021.

Uppföljning/undersökningar

Undersökning av bottnar

En noggrann undersökning med sonar av sex av de trålskyddade områdena startade i november, avbröts vid jul och kommer att återupptas nu i april. Det är de områden som har eller har haft koraller som undersöks. Syftet är att kartlägga storleken på levande och död korallstruktur, samt att analysera var exakt de konstgjorda reven ska sättas ut. Sonarundersökningen kommer också visa på eventuella trålsår och förlorade fiskeredskap. Undersökningen är en del av projektet LIFE *Lophelia*, se ovan. Upphandlad entreprenör är Clinton AB.

Uppföljning av biodiversitet

Det kommer att ske en uppföljning av biodiversitet i våra trålskyddade områden i september 2021, detta sker i samarbete mellan HaV, SLU, LIFE *Lophelia* och Kosterhavet. SLU kommer att genomföra undersökningarna med undervattenskamera och sitt nya fartyg SVEA. HaV gör en uppföljning av fiskeregleringarna och vi vill följa upp våra sjöpennebottnar samt biodiversiteten i de områden vi ska restaurera korall, se ovan.

Uppföljning av sjöfågel

En viss uppföljning av sjöfågel för att följa beståndsutveckling och artsammansättning hos häckande kustfåglar, främst hos ejder och tärnor, samt hos övervintrande fåglar, främst skärsnäppa och skarv har skett under några år. Skriftlig rapport är publicerad.

Uppföljning av ålgräsängar

Rapport från uppföljningen av ålgräsängarna 2018-19 kommer att publiceras i vår.

KOSTERHAVETS NATIONALPARK

Inventering och uppföljning på land

Ängssvampar

Vi har upphandlat en större inventering av ängssvampar för att få en bättre uppfattning om vilka arter som finns i våra betesmarker och ängar. Denna inventering är tänkt att ge ett underlag för fortsatt uppföljning. Eftersom det är svårare att förutse när det är lämplig säsong för svamp kan inventeringen anpassas till lämpligt år under 3 års period. Inventerarna gjorde ett försök 2020, men tyvärr lyckades de inte få till det fullt ut men kan förhoppningsvis slutföras 2021.

Molnfläckbock

I maj-juni ska det genomföras en uppföljning av våra lokaler med molnfläckbock (hotad skalbaggsart som ingår i åtgärdsprogrammet för långhorningar på hassel och klen ek). Vi har gjort åtgärder för att förbättra deras livsmiljö i solbelysta hasselsnår och hoppas nu få ytterligare vägvisning om våra röjningar ger rätt effekt.

Miljöövervakning av slätterängar och gaddsteklar

Under 2021 har vi inte med några områden i miljöövervakningen.

Projekt och samarbeten

Samverkan med Tjärnö marina laboratorium

Vi samverkar främst i projektet LIFE *Lophelia* som är ett gemensamt projekt om restaurering av koraller.

I projektet Marint Gränsforum Skagerrak samarbetar vi med att kunna tillgängliggöra databasen för Kosterhavet för förvaltning, forskning, utbildning samt allmänheten.

Interreg projekt Marint Gränsforum Skagerrak

Länsstyrelsen deltar i interreg-projekt inom Sverige-Norge programmet som pågår 2019-2021. Det övergripande målet är att skapa goda förutsättningar för den marina näringen att växa. Genom samverkan över gränsen ska projektet stärka Skagerrak som en blå tillväxtregion och en livskraftig miljö samtidigt som vi ska värna om den värdefulla miljö som bland annat nationalparkerna utgör. Projektet har tre inriktningar: näringsliv, forskning och akademi, samt havsförvaltning. För vår del har bland annat ett arbete påbörjats hur vi kan nyttja vår databas för förvaltningen, forskningen och för kunskapsspridning. Detta görs i samarbete med Tjärnö marina laboratorium. Vi har även inlett ett samarbete med Universeum i Göteborg om kunskapsspridning av våra data, filmer etc. Vidare har vi att bevakat bevarandemålen för Kosterhavet utifrån olika anspråk på näringsutveckling. En komparativ studie kommer under våren genomföras mellan Kosterhavet och Ytre Hvaler. Allt från hur vi är organiserade till vilka

utvecklingsområden som finns att förvalta dessa skyddade områden med en nationsgräns mellan oss. Marin förvaltning har som bekant varit ett sådant område som även varit uppe till diskussion mellan Kosterhavsdelegationen och Ytre Hvaler-styret.

Projektet värderar att eventuellt förlängas med 6 månader in i 2022. Detta främst orsakat av att en del aktiviteter har försvårats eller omöjliggjorts på grund av pandemin. Förutsättningen för oss på Länsstyrelsen är att projektet kan förlängas för vår del med oförändrad budget.

Samförvaltningen i Norra Bohuslän

Samförvaltningen är viktig som en plattform att diskutera förvaltningsfrågor som rör fisket lokalt och naturskyddet. Vi har under året diskuterat ytterligare begränsningar av fisket i de trålskyddade områdena med korall. Samförvaltningen (med Strömstad kommun som huvudsökande) har fått nya medel av Jordbruksverket (EU:s fiskefond) till information och att arrangera utbildningar men även för att beskriva vårt sätt att arbeta/samverka. Två utbildningar planeras till hösten 2021.

Ordförande för Samförvaltningens styrgrupp är Lars Tysklind.

Under året har HaVs regeringsuppdrag om trålförbud i skyddade områden varit en fråga. Hav har nu rapporterat till Regeringen och påvisar att ett undantag av trålförbud kan ske i områden som har en förvaltningsplan. Koster-Väderöfjorden är ett sådant område. Remiss från Regeringskansliet har bland annat kommit till Länsstyrelsen.

Samverkansgrupp – samverkan med Strömstad/Tanum kommuner

Sker nu inom ramen för arbetet med Blå ÖP avseende strategiska frågor rörande bevarande och utveckling i området.

Vidare sker samverkan med kommunerna kopplat till besöksnäringen, marint skräp, miljöfrågor kopplat till båtliv och information i andra forum.

I samband med Kosterhavets nationalparks 10 årsjubileum bjöd Strömstads och Tanums kommuner in till ett fördjupat samarbete för att utveckla en hållbar destination i och runt Kosterhavet. Ett uppskattat initiativ som rimmar väl med Kosterhavets syfte.

På grund av pandemin stannande arbetet av men har i november tagit nya tag där båda kommunerna är aktiva. En nulägesanalys ska genomföras för Kosterhavet (Strömstad/Tanum) och i samverkan med Hornborgasjön. 2030-målen är centrala i detta också.

Till detta kan också läggas Turistrådet i Västsveriges initiativ Hållbarhetsklivet där Kosterhavets nationalpark har anslutit sig.

<https://hallbarhetsklivet.se/>

Varumärket Sveriges nationalparker – implementering med näringslivet

Målet är att ha de första partnerskapsavtalen undertecknade med ett antal entreprenörer som har verksamhet i Kosterhavets nationalpark.

Nu är strax 6 avtal på plats mellan nationalparken och aktörer med verksamhet i parken.

KOSTERHAVETS NATIONALPARK

Nätverksträffarna som hålls ett par gånger per år är en viktig del i detta också. Att ha en löpande dialog med kunskapsöverföring, ta del av varandras kunskap, behov och få en samsyn kring olika frågor. Under året har två träffar genomförts, en inför sommaren med bland annat corona och föreskrifter på agendan samt en träff efter sommaren med fältstudier bland annat om skötsel/restaurering på land och ålgräsrestaureringen samt besök på Ursholmen. De som är med i nätverket är engagerade. Digital nätverksträff planeras genomföras 16 april.

Brunvit skyltning

Avvaktar den kommunala samordningen av skyltning som är aviserad. Efter samtal med Strömstads kommuns Tekniska förvaltning har de ej kommit igång ännu. Torde vara en återkommande fråga i arbetet med Strömstads och Tanums kommuner enligt ovan. Kan passa bra att lyfta in i ovan nämnda samarbete med Strömstad och Tanums kommuner.

Utredningen om alternativa lösningar för vatten och avlopp på Kosteröarna.

Regeringsuppdraget att utreda Vattentjänstlagen och speciellt § 6 är redovisad och utredaren föreslår en större flexibilitet i lagstiftningen vilken stödjer de tankar som tidigare redovisats i det lokala arbetet på Kosteröarna. Utrymme för lokalt anpassade VA-lösningar. När detta blir omsatt i ny lagstiftning är dock fortsatt oklart i nuläget. Kosternämnden kommer att ta upp detta i samrådsmöte med Strömstads kommun så snart som möjligt. Inga nya beslut finns per april 2021.

Kosters Framtid

Projektet avslutas under året men arbetet fortsätter i olika former. Bland annat har det bildats ett lokalt Utvecklingsbolag. Bland annat har en besökssamordnare kommit på plats för att samordna besöksföretagen på Kosteröarna. Mer information:

<http://www.kostersh.se/kosters-framtid-40141074>

Hållbara platser - Rossö

Förstudie finns nu framtagen. Mer information: Rossö samhällsförening.

Hållbar utveckling Resö/ Galtö

Ett projekt om hållbar utveckling pågår även på Resö. Mer information: [Resö - Lokal utvecklingsplan för Resö och Galtö](#)

KOSTERHAVETS NATIONALPARK

Anläggningar, byggnationer m.m.

Entré Resö

Bygglov finns.

Markförhandling samt inkluderande bidrag för renovering av piren/bryggan pågår fortsatt mellan Naturvårdsverket och Resö samhällsförening. Marken som ska utgöra en avstyckad tomt där entrébyggnaderna ska ligga är värderad av oberoende värderare. Den stora frågan är hur renoveringen av piren/bryggan ska kunna finansieras. Frågan om tomtmark och piren/bryggan som en helhetslösning är mycket viktig för samhällsföreningen men även för oss då piren/bryggan har en viktig funktion för Entré Resö för att kunna ta emot båtburna besökare samt turbåtar med verksamhet ut i nationalparken.

Besked från Naturvårdsverket i mars är att de ser på justerade ersättningar för marken. Länsstyrelsen ser över möjligheterna att lämna ett bidrag till renovering av bryggan (jmf om det varit en parkeringsplats på land).

Parallellt pågår arbetet med att skapa ett bra innehåll i Entré Resö.

Representanter från Resö samhällsförening, förvaltningen och naturum Kosterhavet samt förstärkning av timanställd utställningsexpertis. Temat för Entré Resö är fisket i Kosterhavet, både dagens fiske men även i ett historiskt perspektiv. Samhällsföreningen har deltagit och bidragit med mycket kunskap i den kulturhistoriska delen av utställningen.

Tanken är att utställningsarbetet ska gå parallellt så att det kan produceras en utställning som kan var klar att montera när byggnaden finns på plats. Man kommer att känna igen formspråket från både naturum och Entré Rossö.

För att få klart ett förfrågningsunderlag för en generalentreprenad avseende byggnader och markarbeten ska en detaljprojektering genomföras. Utställningsunderlaget och bygghandlingar ska vara framme för en upphandling i slutet av april.

Upphandling av byggnationen samt möjlig byggstart efter sommaren.

Ursholmens fyrplats

Under sommaren planeras i år igen för en reducerad uthyrning av husen på Ursholmen.

Renovering invändigt i Norra huset är påbörjad fortsätter under sommaren 2021.

Renovering har skett av Östra husets inre.

Kvarstår fönsteröversyn som förhoppningsvis kan ske nu i vår.

Lanterninen i södra tornet har underhållskittats pga inträngning av regnvatten och ska ses över i sin helhet under våren.

Panelen är bytt på södra väggen på dass/sophus, var ruttan.

Boden som ska bär solceller är renoverad och förberedd för att bära solcellerna som ska förse boningshusen med el inkl matlagning.

Solcellerna ska börja monteras 12 april. Sedan ska även invändig el göras i respektive hus.

KOSTERHAVETS NATIONALPARK

Museet i fotogenboden har ska uppgraderas, både utställningen och boden som sådan. Klart till sommaren 2021.

Bokningssystem kan bli verklighet i samarbete med Infocenter Strömstad. Dock ej färdigdiskuterat.

Ansökt om särskilda medel för ommålning av fyrtornen hos Naturvårdsverket 2021 och det har medgivits! En egen upphandling planeras för detta.

Kroken, förråd verkstad. (Sydkoster)

Fick ej medel från Naturvårdsverket men besked har dock kommit från NV att det finns anledning att jobba vidare då det är en arbetsmiljöfråga.

Nya tag med omarbetning av tidigare förslag pågår.

Målet är att lösa behovet av personalutrymmen, varm verkstad mm.

Eventuella etappbyggnationer under 2021 om medel ges från Naturvårdsverket.

En tung arbetsmiljöfråga!

Entré Rossö

Fungerar väl med Entrévärdarna Glenn och Stefan.

Reparation av bryggan öster om entrén samt rampen in till huvudingången genomförd.

Ommålning av byggnader ska ske under året. Offertförfrågan ligger hos ramavtalsleverantör.

Entré Saltö

Ny arrendator för året blir de som även driver Entré Rossö.

naturum Kosterhavet

Offertförfrågan gjord avseende ommålning av fasader.

Akustiken i naturum Kosterhavet

Åtgärder ska genomföras under vinter/våren 2021. Upphandling.

Arbetsmiljöåtgärd pga för långa efterklangstider.

Samtidigt har naturum en mycket uppskattad akustik när det genomförs olika musikarrangemang. Målet är då att skapa en optimal lösning där båda perspektiven kan tillgodoses.

Andra friluftslivsanordningar på gång

Tack vare ökade medel till naturvård och friluftsliv planerar vi för åtgärder exempelvis på Kosterhavets vandringsleder för att öka tillgängligheten.

Göra klart snorkelhot-spotsen på Resö. Underlag togs fram förra året.

Utveckla kultur- och natur i förlängningen av arbetet med Entré Resö.

Gömsle för fågelskådare på Nordkoster.

Tillgänglighet

Arbetet med Tillgänglighetsdatabasen (TD ver 3) startades upp av VGR under hösten 2019/våren 2020.

Har ej varit någon aktivitet inom TD under 2020. En del utbildningar har ställts in pga pandemin. Nya tag 2021.

<https://www.vastsverige.com/turistradet-vastsverige/artiklar/tillganglighetsdatabasen/>

Ska genomföras en bredare tillgänglighetsutredning som även inkluderar badramp för besökare med funktionshinder med mera.

Biogasbil

Ny biogasbil har köpts och ska ersätta den gamla arbetsbilen. På detta sätt minskar vi vårt användande av fossilt bränsle.

Varit i drift nu några månader och den funkar synnerligen väl.

Övrigt

Ytre Hvaler och Faerder nationalparker

Projekten på norsk sida, Frisk Oslofjord och Kysttorsken närmar sig slutrapporteringsstadiet och dessa projekt kommer att öka möjligheterna för effektiv gemensam uppföljning över gränsen. Vi har en plats i deras styrgrupp (adjungerad) där vi trycker bland annat på kommande möjligheter att samordna den marina uppföljningen. Något vi efterlyst under många år.

Mer information:

<https://friskoslofjord.no/>

<https://ferdernasjonalpark.no/kysttorsken/>

Planerar att dessa projekt kommer att redovisas vid den planerade digitala träffen med Ytre Hvaler och Ferder 21 maj.

Klimat- och sårbarhetsanalys i Svenska nationalparker.

Kosterhavets nationalpark har varit med i ett pilotprojekt som leddes av Naturvårdsverket avseende klimatpåverkan på statens anläggningar samt även påverkan på naturtyper exempelvis strandängar som hamnar under havsytan vid stigande havsnivå. Arbetet under 2020 har fokuserat på anläggningar men arbetet kommer att fortsätta under 2021 och beröra mer biologisk mångfald. Under 2021 kommer Länsstyrelsen jobba specifikt med klimatpåverkan i skyddade områden. Kosterhavet deltar i en arbetsgrupp. Länets klimatsamordnare håller samman detta arbete.

Hummertinor i farleder.

Varje år förloras ett större antal hummertinor som läggs i farleder. Exempel på detta finns även i Kosterhavets nationalpark. Förutom skador på båtar och en ren säkerhetsrisk som i sin tur kan orsaka skador både på människor och natur så ligger de förlorade hummertinorna och spökfiskar under en lång tid.

Kosterhavet kommer att ta upp en dialog med berörda myndigheter om detta problem.

Organisationsförändring

Fr o m 210101 är Enheten för Kosterhavet en funktion i nya Enheten för Naturförvaltning, Funktionen för Kosterhavet.

Fortsatt kommer vi vara en tydlig förvaltare av Kosterhavet men kommer närmare övriga som arbetar med naturförvaltning i länet.

Kosterhavet har nu också uppdraget att arbeta med marin förvaltning i hela länet. Rekrytering pågår av en marin naturvårdsförvaltare, ansökningstiden gick ut den 29 mars och det föreligger 60 ansökningar att gå igenom.

För Funktionen för Kosterhavet, Naturavdelningen i april 2021.

Anders Tysklind
Nationalparkschef
med medarbetare